

били окачени на стѣната. Убилъ събудения турчинъ, отворилъ вратата, убилъ и тѣзи, които пазили отъ вънъ и избѣгалъ. Догдѣто правилъ това, стражаритѣ дошли въ себе си, осѣтили каква е работата и се спустнѣли да го гонѣтъ. Като видѣлъ, че стражаритѣ ще го стигнѣтъ, той захванѣлъ да вика: „Драгане, Първане, Петко! елате *отсамъ!* Пазѣте другитѣ врагове! Удряйте!“ Стражаритѣ си помислили, че сѣ заградени отъ цѣла дружина, та се скрили, а Раковски свободно си избѣгалъ изъ селото и уловилъ планината. Той отишѣлъ въ Котелъ. Тамъ се крилъ нѣколко врѣме. Послѣ събралъ една чета отъ нѣколко отборъ юнаци и трѣгнѣлъ по гората да хайдутува. Той имъ станѣлъ войвода. Неговата хайдушка чета не обирала и не убивала мирни и невини хора, както правѣтъ разбойницитѣ. Тѣ прѣслѣдвали лошитѣ хора, безъ да гледатъ турци ли сѣ, българе ли сѣ или евреи. По балкана ходилъ до есенъта. Слѣдъ това распустнѣлъ четата си, напустнѣлъ и хайдушкия животъ и избѣгалъ изъ България въ Сърбия и оттамъ—въ Ромѣния. Въ Влашко той захванѣлъ да списва вѣстници и книги. Съ тѣхъ той прѣнесѣлъ голѣма полза на българекия народъ. Въ едни отъ тѣхъ той събиралъ и издавалъ народни пѣсни, въ други—издирвалъ и изслѣдвалъ българекия езикъ и история, а въ трети, като описвалъ теглилата на българетѣ отъ турцитѣ и гърцитѣ, подбуждалъ ги да въстанѣтъ и се освободѣтъ. Той е испратилъ нѣколко чети въ България. Но и въ Сърбия и въ Ромѣния турцитѣ не го оставили на мира. Сѣщо и българекитѣ чорбаджии, които живѣли въ Ромѣния и които не смѣели да се казватъ българе, го мразили, защото той ги нападалъ и имъ се